

Oświadczenie złożone przez senatora Ryszarda Majera na 36. posiedzeniu Senatu w dniu 3 marca 2017 r.

Oświadczenie skierowane do komendanta głównego Policji Jarosława Szymczyka

Szanowny Panie Komendancie!

Przemoc wobec seniorów jest jednym z najbardziej negatywnych zjawisk, jakie dotyczą tę grupę społeczną. Przemoc wobec innej osoby to jej złe traktowanie – rozumiemy więc przemoc jako wszelkie nadużycia i zaniedbania w stosunku do osób starszych, przy czym nadużycia to takie sposoby zachowania lub/i akty działania, które przejawiają się w stosowaniu przemocy fizycznej lub/i psychicznej, np. zadawanie bólu fizycznego (bicie) lub udręki duchowej (poniżanie osoby starszej, ograniczanie jej praw).

Przemoc aktywna pod postacią nadużyć to nic innego jak np. poniżanie osoby starszej, zmuszanie jej do jedzenia, ograniczanie jej praw, zniewalanie psychiczne, wyrządzanie szkód, znęcanie się, maltretowanie, izolowanie czy też nielegalne użycie funduszy lub zasobów materialnych (okradanie). Przemoc pod postacią nadużycia może przybierać różne formy. Najczęściej wyróżniamy:

- nadużycia fizyczne – użycie siły fizycznej, którego następstwem jest uszkodzenie ciała, ból; jego przejawem może być popychanie, policzkowanie, a skutkiem – stłuczenia, złamania, rany cięte, a także strach, niepokój, depresja;

- nadużycia psychiczne – permanentne używanie gróźb, upokarzanie, obwinianie, znęcanie się, zastraszanie, izolowanie, przeklinanie i inne werbalne zachowania i/lub inne formy psychicznego okrucieństwa, a skutkiem tego jest strach, depresja, zażenowanie, utrata apetytu;

- nadużycia finansowe – nielegalne i nieodpowiednie użycie funduszy, własności lub innych zasobów osoby starszej; przejawia się to w sprzeniewierzeniu pieniędzy, rzeczy wartościowych albo własności, odmawianiu osobie starszej prawa dostępu do własnych funduszy; skutkiem takich działań jest utrata pieniędzy, niemożność opłacania rachunków, pogorszenie stanu zdrowia i standardu życia, brak poczucia bezpieczeństwa;

- nadużycia seksualne – bezpośredni lub pośredni związek z aktywnością seksualną bez zgody osoby, np. patrzenie, obnażanie, fotografowanie;

- nadużycia symboliczne – wymuszanie na ludziach starszych zachowania, które jest wygodne grupom dominującym (np. poprzez strój, język), bądź dyskryminowanie ich przez grupy dominujące.

Istotnym elementem przeciwdziałania przemocy wobec osób starszych w naszym kraju jest system „Niebieskiej Karty” i lokalne systemy przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Policja państwowa pełni w nich jedną z zasadniczych ról, dysponując zarówno narzędziami do przeciwdziałania przemocy, jak i metodyką ich stosowania.

W związku z powyższym pragnę prosić o udostępnienie informacji statystycznych dotyczących przemocy w naszym kraju wobec osób w wieku senioralnym w ciągu ostatnich pięciu lat w podziale na województwa. Za podstawowe źródło proszę przyjąć „Niebieską Kartę”, tj. procedurę, którą określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta” (DzU nr 209, poz. 1245 z ew. późn. zm.), wydane na podstawie art. 9d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (DzU nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

Bardzo proszę o wygenerowanie informacji dotyczących osób starszych oraz opinii policyjnych specjalistów zajmujących się problemem przemocy wobec osób starszych co do skali i przyczyn występującego zjawiska oraz skuteczności podejmowanych przez państwa działań w zakresie przeciwdziałania temu problemowi.

Z poważaniem
Ryszard Majer